



---

Έγγραφο συνόδου

---

**A9-0164/2024**

4.4.2024

**\*\*\*I**

## **ΕΚΘΕΣΗ**

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148 (COM(2016)0467/COM(2020)0611) – C9- 0039/2024 – 2016/0224B(COD))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Fabienne Keller

### ***Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα***

- \* Διαδικασία διαβούλευσης
- \*\*\* Διαδικασία έγκρισης
- \*\*\*I Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
- \*\*\*II Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
- \*\*\*III Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης)

### ***Τροπολογίες σε σχέδιο πράξης***

#### **Τροπολογίες του Κοινοβουλίου σε δύο στήλες**

Η διαγραφή κειμένου σημαίνεται με **πλάγιους έντονους χαρακτήρες** στην αριστερή στήλη. Η αντικατάσταση κειμένου σημαίνεται με **πλάγιους έντονους χαρακτήρες** και στις δύο στήλες. Το νέο κείμενο σημαίνεται με **πλάγιους έντονους χαρακτήρες** στη δεξιά στήλη.

Η πρώτη και η δεύτερη γραμμή της επικεφαλίδας κάθε τροπολογίας προσδιορίζουν το σχετικό τμήμα του εξεταζόμενου σχεδίου πράξης. Εάν μία τροπολογία αναφέρεται σε ήδη υφιστάμενη πράξη την οποία το σχέδιο πράξης αποσκοπεί να τροποποιήσει, η επικεφαλίδα περιέχει επιπλέον και μία τρίτη και μία τέταρτη γραμμή που προσδιορίζουν αντίστοιχα την υφιστάμενη πράξη και τη διάταξή της στην οποία αναφέρεται η τροπολογία.

#### **Τροπολογίες του Κοινοβουλίου με μορφή ενοποιημένου κειμένου**

Τα νέα τμήματα του κειμένου σημαίνονται με **πλάγιους έντονους χαρακτήρες**. Τα τμήματα του κειμένου που **απαλείφονται** σημαίνονται με το σύμβολο **■** ή με διαγραφή. Η αντικατάσταση κειμένου σημαίνεται με **πλάγιους έντονους χαρακτήρες** που υποδηλώνουν το νέο κείμενο και με διαγραφή του κειμένου που αντικαθίσταται.

Κατ' εξαίρεση, δεν σημαίνονται οι τροποποιήσεις αυστηρά τεχνικής φύσης που επιφέρουν οι υπηρεσίες κατά την επεξεργασία του τελικού κειμένου.

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

### Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	5
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ .....	34
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.....	42



## ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148 (COM(2016)0467/COM(2020)0611) – C9- 0039/2024 – 2016/0224B(COD))

(Συνήθης νομοθετική διαδικασία: πρώτη ανάγνωση)

*Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,*

- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2016)0467 και την τροποποιημένη πρόταση COM(2020)0611),
- έχοντας υπόψη το άρθρο 294 παράγραφος 2, το άρθρο 78 παράγραφος 2 στοιχείο δ) και το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οποία του υποβλήθηκε η πρόταση από την Επιτροπή (C9-0039/2024),
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων επί της προτεινόμενης νομικής βάσης,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 294 παράγραφος 3 και το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2016<sup>1</sup> και της 25ης Φεβρουαρίου 2021<sup>2</sup>,
- έχοντας υπόψη τις γνώμες της Επιτροπής των Περιφερειών της 8ης Φεβρουαρίου 2017<sup>3</sup> και της 19ης Μαρτίου 2021<sup>4</sup>,
- έχοντας υπόψη την προσωρινή συμφωνία που εγκρίθηκε από την αρμόδια επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 74 παράγραφος 4 του Κανονισμού του και τη δέσμευση του εκπροσώπου του Συμβουλίου, με επιστολή της 8ης Φεβρουαρίου 2024, να εγκρίνει την εν λόγω θέση, σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη την απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων, της 21ης Φεβρουαρίου 2024, να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων να χωρίσει τη νομοθετική διαδικασία και να προβεί στην κατάθεση δύο χωριστών ενοποιημένων κειμένων προς εξέταση στην ολομέλεια,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 59 και 40 του Κανονισμού του,

<sup>1</sup> ΕΕ C 75 της 10.3.2017, σ. 97.

<sup>2</sup> ΕΕ C 155 της 30.4.2021, σ. 64.

<sup>3</sup> ΕΕ C 207 της 30.6.2017, σ. 67.

<sup>4</sup> ΕΕ C 175 της 7.5.2021, σ. 32.

- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A9-0164/2024),
- 1. εγκρίνει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση όπως παρατίθεται κατωτέρω·
- 2. ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει εκ νέου την πρόταση στο Κοινοβούλιο, αν την αντικαταστήσει με νέο κείμενο, αν της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις ή αν προτίθεται να της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις·
- 3. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια.

## Τροπολογία 1

### ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ\*

στην πρόταση της Επιτροπής

-----

***σχετικά με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148***

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ  
ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως **το άρθρο 77 παράγραφος 2 και** το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής<sup>5</sup>,

Έχοντας υπόψη τις γνώμες της Επιτροπής των Περιφερειών<sup>6</sup>,

---

\* Τροπολογίες: το νέο ή το τροποποιημένο κείμενο υποδηλώνεται με έντονους πλάγιους χαρακτήρες· οι διαγραφές υποδηλώνονται με το σύμβολο ▯.

<sup>5</sup> ***ΕΕ C 75 της 10.3.2017, σ. 97 και ΕΕ C 155 της 30.4.2021, σ. 64.***

<sup>6</sup> ***ΕΕ C 207 της 30.6.2017, σ. 67 και ΕΕ C 175 της 7.5.2021, σ. 32.***

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία<sup>7</sup>,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) *Η Ένωση, ως χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, θα πρέπει να εξασφαλίζει την απουσία ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα, να αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης, του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων και των επιστροφών, και να αποτρέπει τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις μεταξύ των κρατών μελών, με βάση την αλληλεγγύη και τη δίκαιη κατανομή ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, η οποία είναι επίσης δίκαιη έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών και με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.*

---

<sup>7</sup> *Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της ... [(ΕΕ ...)/(δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα)] και απόφαση του Συμβουλίου της ...*

- (2) *Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι ο εξορθολογισμός, η απλούστευση και η εναρμόνιση των διαδικαστικών ρυθμίσεων των κρατών μελών με τη θέσπιση διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα. Η εν λόγω διαδικασία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>8+</sup> («διαδικασία ασύλου στα σύνορα»).*
- (3) *Για τα κράτη μέλη που δεν δεσμεύονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/...<sup>++</sup>, οι παραπομπές του παρόντος κανονισμού σε διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>++</sup> θα πρέπει να νοούνται ως παραπομπές σε ισοδύναμες διατάξεις που ενδέχεται να έχουν εισαγάγει στο εθνικό τους δίκαιο.*
- (4) *Όσον αφορά τη μεταχείριση των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη δεσμεύονται από υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις του διεθνούς δικαίου στις οποίες είναι συμβαλλόμενα μέρη.*
- (5) *Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού αποτελεί το πρωταρχικό μέλημα των κρατών μελών κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού που ενδέχεται να αφορούν ανηλίκους.*

---

<sup>8</sup> *Κανονισμός (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ (ΕΕ L, ..., ELI: ...).*

<sup>+</sup> *ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)] και να συμπληρωθούν ο αριθμός, η ημερομηνία και τα στοιχεία ΕΕ του εν λόγω κανονισμού στην υποσημείωση.*

<sup>++</sup> *ΕΕ: Να συμπληρωθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].*



(6) *Πολλές αιτήσεις διεθνούς προστασίας υποβάλλονται στα εξωτερικά σύνορα ή σε ζώνη διέλευσης κράτους μέλους, μεταξύ άλλων από πρόσωπα που συλλαμβάνονται λόγω παράνομης διέλευσης των εξωτερικών συνόρων, ήτοι ακριβώς τη στιγμή της παράνομης διέλευσης των εξωτερικών συνόρων ή πλησίον αυτών μετά τη διέλευσή τους, ή από πρόσωπα που αποβιβάζονται έπειτα από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης. Για τη διενέργεια ελέγχων ταυτοποίησης, ασφάλειας και υγείας στα εξωτερικά σύνορα και την παραπομπή των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών στις σχετικές διαδικασίες, είναι απαραίτητος ο έλεγχος διαλογής. Μετά τον έλεγχο διαλογής, οι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς θα πρέπει να παραπέμπονται στην κατάλληλη διαδικασία ασύλου ή επιστροφής ή να τους απαγορεύεται η είσοδος. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπιστεί ένα στάδιο πριν από την είσοδο, η οποία θα περιλαμβάνει έλεγχο διαλογής και διαδικασίες στα σύνορα για το άσυλο, κατά περίπτωση, και την επιστροφή. Θα πρέπει να υπάρχουν απρόσκοπτες και αποτελεσματικές διασυνδέσεις όλων των σταδίων των σχετικών διαδικασιών για όλες τις παράνομες αφίξεις.*

- (7) *Η είσοδος στο έδαφος δεν επιτρέπεται όταν ο αιτών δεν έχει δικαίωμα παραμονής, όταν δεν έχει ζητήσει να του επιτραπεί να παραμείνει για τους σκοπούς διαδικασίας προσφυγής που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup>, ή όταν ένα δικαστήριο έχει αποφασίσει ότι δεν θα πρέπει να του επιτραπεί να παραμείνει εν αναμονή της έκβασης αυτής της διαδικασίας προσφυγής. Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνέχεια μεταξύ της διαδικασίας ασύλου και της διαδικασίας επιστροφής, η διαδικασία επιστροφής θα πρέπει επίσης να διεξάγεται στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα για περίοδο που δεν θα υπερβαίνει τις 12 εβδομάδες. Η περίοδος αυτή θα πρέπει να υπολογίζεται από τη στιγμή κατά την οποία ο αιτών, ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής δεν έχει πλέον δικαίωμα παραμονής ή δεν του επιτρέπεται πλέον να παραμείνει.*
- (8) *Για να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα, όταν ένα κράτος μέλος έχει αποφασίσει να μην εφαρμόζει τις διατάξεις της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>9</sup> δυνάμει της οικείας παρέκκλισης που θεσπίζεται εκεί σε υπηκόους τρίτης χώρας και ανιθαγενείς και δεν εκδίδει απόφαση επιστροφής στον ενδιαφερόμενο υπήκοο τρίτης χώρας, η μεταχείριση και το επίπεδο προστασίας του αιτούντος, του υπηκόου τρίτης χώρας ή του ανιθαγενούς θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τη διάταξη της οδηγίας 2008/115/ΕΚ περί ευνοϊκότερων διατάξεων όσον αφορά τους υπηκόους τρίτων χωρών η οποία αποκλείεται από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας και να ισοδυναμεί με όσα ισχύουν για τα πρόσωπα που υπόκεινται σε απόφαση επιστροφής.*

---

<sup>+</sup> ΕΕ: Να συμπληρωθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

<sup>9</sup> Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98).

(9) *Κατά την εφαρμογή της διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα, θα πρέπει να εφαρμόζονται ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, καθώς αυτές ρυθμίζουν στοιχεία της διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα που δεν καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, ειδικότερα εκείνα που αφορούν τους ορισμούς, τις ευνοϊκότερες διατάξεις, τη μη επαναπροώθηση, το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, την οικογενειακή ζωή και την κατάσταση της υγείας, τον κίνδυνο διαφυγής, την υποχρέωση συνεργασίας, την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης, την απόφαση επιστροφής, την απομάκρυνση, την αναβολή της απομάκρυνσης, την επιστροφή και την απομάκρυνση ασυνόδευτων ανηλίκων, τις απαγορεύσεις εισόδου, τις διασφαλίσεις εν αναμονή επιστροφής, την κράτηση, τις συνθήκες κράτησης, την κράτηση ανηλίκων και οικογενειών και τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Για να μειωθεί ο κίνδυνος μη επιτρεπόμενης εισόδου και μετακίνησης των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών που υπόκεινται στην διαδικασία επιστροφής στα σύνορα, θα πρέπει να χορηγείται στους παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης. Η εν λόγω προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης θα πρέπει να χορηγείται μόνο κατόπιν αιτήματος και δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις 15 ημέρες ούτε να δίνει το δικαίωμα εισόδου στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους. Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα θα πρέπει να παραδίδουν στις αρμόδιες αρχές κάθε έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο που έχουν στην κατοχή τους για όσο διάστημα είναι αναγκαίο προκειμένου να αποτρέπεται η διαφυγή τους. Οι διατάξεις για την επιστροφή που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό δεν θίγουν τη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών να αποφασίζουν ανά πάσα στιγμή να χορηγούν αυτόνομη άδεια διαμονής ή άλλη άδεια που παρέχει δικαίωμα παραμονής για λόγους φιλευσπλαχνίας, ανθρωπιστικούς ή άλλους λόγους σε υπήκοο τρίτης χώρας που διαμένει παράνομα στο έδαφός τους.*

- (10) Όταν ο παρανόμως διαμένων υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής δεν επιστρέφει ή δεν απομακρύνεται εντός της μέγιστης προθεσμίας της διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα, η διαδικασία επιστροφής θα πρέπει να συνεχίζεται όπως προβλέπεται στην οδηγία 2008/115/EK.
- (11) Όταν αιτών, υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής ο οποίος τέθηκε υπό κράτηση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup> δεν έχει πλέον δικαίωμα παραμονής και δεν του επιτρέπεται να παραμείνει, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να συνεχίζουν την κράτηση με σκοπό την παρεμπόδιση της εισόδου στο έδαφός τους και τη διεκπεραίωση διαδικασίας επιστροφής, σύμφωνα με τις εγγυήσεις και τις προϋποθέσεις σε σχέση με την κράτηση που προβλέπονται στην οδηγία 2008/115/EK. Θα πρέπει επίσης να είναι δυνατή η κράτηση αιτούντος, υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ο οποίος δεν τέθηκε υπό κράτηση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, ο οποίος δεν έχει πλέον δικαίωμα παραμονής και δεν του επιτρέπεται να παραμείνει, εάν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής, εάν αποφεύγει ή παρεμποδίζει την επιστροφή του ή εάν συνιστά κίνδυνο για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια. Η κράτηση αυτή θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν συντομότερη και δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τη μέγιστη διάρκεια της διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα. Όταν ο παρανόμως διαμένων υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής δεν επιστρέφει ή δεν απομακρύνεται εντός της εν λόγω περιόδου και η διαδικασία επιστροφής στα σύνορα παύει να εφαρμόζεται, θα πρέπει να εφαρμόζεται η οδηγία 2008/115/EK. Η μέγιστη περίοδος κράτησης που ορίζεται στην εν λόγω οδηγία θα πρέπει να περιλαμβάνει την περίοδο κράτησης που επιβάλλεται κατά την διαδικασία επιστροφής στα σύνορα.

---

<sup>+</sup> ΕΕ: Να συμπληρωθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 16/24 [2016/0224(COD)].

(12) *Η διαδικασία επιστροφής στα σύνορα θα πρέπει να διευκολύνει, σε κατάσταση κρίσης όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>10+</sup>, την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε στο πλαίσιο κρίσης κατά διαδικασία ασύλου στα σύνορα, και οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα παραμονής και δεν επιτρέπεται να παραμείνουν, παρέχοντας στις αρμόδιες εθνικές αρχές τα αναγκαία εργαλεία και επαρκές χρονικό πλαίσιο για τη διεξαγωγή των διαδικασιών επιστροφής με τη δέουσα επιμέλεια. Για να είναι δυνατή η αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης, θα πρέπει επίσης να είναι δυνατή η εφαρμογή, σε κατάσταση κρίσης, της διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα σε αιτούντες, υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς που υπόκεινται στην διαδικασία επιστροφής στα σύνορα, των οποίων η αίτηση έχει απορριφθεί πριν από την έκδοση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/...<sup>++</sup>, με την οποία δηλώνεται ότι ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει κατάσταση κρίσης, και οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα παραμονής και δεν επιτρέπεται να παραμείνουν μετά την έκδοση της εν λόγω απόφασης.*

---

<sup>10</sup> Κανονισμός (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου (ΕΕ L, ..., ELI: ...).

<sup>+</sup> ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 19/24 [2020/0277(COD)] και να συμπληρωθούν ο αριθμός, η ημερομηνία και τα στοιχεία ΕΕ του εν λόγω κανονισμού στην υποσημείωση.

<sup>++</sup> ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 19/24 [2020/0277(COD)].

- (13) Σύμφωνα με το άρθρο 72 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ο παρών κανονισμός δεν θίγει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών όσον αφορά τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και τη διασφάλιση της εσωτερικής ασφάλειας.
- (14) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεκτική εκτέλεση των διατάξεων σχετικά με την διαδικασία επιστροφής στα σύνορα που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό έως τον χρόνο κατά τον οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή, θα πρέπει να καταρτιστούν και να υλοποιηθούν σχέδια εκτέλεσης σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, τα οποία θα εντοπίζουν κενά και θα προσδιορίζουν επιχειρησιακά βήματα για κάθε κράτος μέλος.
- (15) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αξιολογείται σε τακτά διαστήματα.
- (16) Στόχος πολιτικής του μέσου χρηματοδοτικής στήριξης για τη διαχείριση των συνόρων και την πολιτική θεωρήσεων (ΜΔΣΘ), το οποίο θεσπίστηκε, στο πλαίσιο του ταμείου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>11</sup>, είναι η διασφάλιση ισχυρής και αποτελεσματικής ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων στα εξωτερικά σύνορα, μεταξύ άλλων με την πρόληψη και τον εντοπισμό της παράνομης μετανάστευσης και την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Η δυνατότητα χρηματοδότησης της στήριξης βάσει του εν λόγω μέσου για δράσεις αλληλεγγύης στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>12+</sup> θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148. Επομένως, ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1148 θα πρέπει να τροποποιηθεί.

---

<sup>11</sup> Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη θέσπιση, ως μέρους του Ταμείου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων, του Μέσου Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων (ΕΕ L 251 της 15.7.2021, σ. 48).

<sup>12</sup> Κανονισμός (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1147 και (ΕΕ) 2021/1060 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 (ΕΕ L, ..., ELI:...).

<sup>+</sup> ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)] και να συμπληρωθούν ο αριθμός, η ημερομηνία και τα στοιχεία ΕΕ του εν λόγω κανονισμού στην υποσημείωση.

(17) *Οι πόροι του ΜΔΣΘ και άλλων σχετικών ταμείων της Ένωσης («ταμεία») θα πρέπει να μπορούν να κινητοποιούνται για τη στήριξη των κρατών μελών στις προσπάθειές τους να εφαρμόσουν τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/...<sup>++</sup>, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη χρήση των ταμείων και χωρίς να τίγονται λοιπές προτεραιότητες υποστηριζόμενες από τα ταμεία. Σε αυτό το πλαίσιο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να κάνουν χρήση των κονδυλίων που προβλέπονται στα αντίστοιχα προγράμματά τους, συμπεριλαμβανομένων των ποσών που θα διατεθούν μετά την ενδιάμεση επανεξέταση. Θα πρέπει να μπορεί να διατεθεί πρόσθετη στήριξη στο πλαίσιο των σχετικών θεματικών μηχανισμών, ιδίως στα κράτη μέλη που ενδέχεται να χρειαστεί να αυξήσουν τις ικανότητές τους στα σύνορα.*

---

<sup>++</sup> *ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].*

- (18) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1148 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να εξασφαλιστεί πλήρης συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες των δράσεων αλληλεγγύης, καθώς και να θεσπιστούν ειδικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων σε σχέση με τις εν λόγω δράσεις, στο πλαίσιο των υφιστάμενων υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων σχετικά με την υλοποίηση των ταμείων. Ο εν λόγω κανονισμός θα πρέπει επίσης να τροποποιηθεί ώστε να επιτραπεί στα κράτη μέλη να παρέχουν χρηματοδοτικές συνεισφορές στο ΜΔΣΘ με τη μορφή εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό.
- (19) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η θέσπιση διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα, ο καθορισμός ειδικών προσωρινών κανόνων προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν καταστάσεις κρίσης και η δυνατότητα χρηματοδότησης της στήριξης βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148 για δράσεις αλληλεγγύης στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup>, είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν, συνεπώς, λόγω των διαστάσεων ή των αποτελεσμάτων του παρόντος κανονισμού, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (20) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 για τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του. Δεδομένου ότι ο παρών κανονισμός αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν, η Δανία αποφασίζει, σύμφωνα με το άρθρο 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, εντός έξι μηνών αφότου το Συμβούλιο αποφασίσει επί του παρόντος κανονισμού, σχετικά με τη μεταφορά του στο εθνικό της δίκαιο.

---

<sup>+</sup> ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].



- (21) *Ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες δεν συμμετέχει η Ιρλανδία, σύμφωνα με την απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου<sup>13</sup>. ως εκ τούτου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.*
- (22) *Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας η οποία συνήφθη από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και από τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας, αφετέρου, σχετικά με τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν<sup>14</sup>, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίον αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου<sup>15</sup>.*
- (23) *Όσον αφορά την Ελβετία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν<sup>16</sup>, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίον αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου<sup>17</sup>.*

---

<sup>13</sup> Απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 64 της 7.3.2002, σ. 20).

<sup>14</sup> ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 36.

<sup>15</sup> Απόφαση 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας για τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών, με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 31).

<sup>16</sup> ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 52.

<sup>17</sup> Απόφαση 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2008, για τη σύναψη εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 1).

- (24) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν<sup>18</sup>, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίον αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου<sup>19</sup>,
- (25) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»). Ειδικότερα, ο παρών κανονισμός αποβλέπει στη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και στην προώθηση της εφαρμογής των άρθρων 1, 4, 8, 18, 19, 21, 23, 24 και 47 του Χάρτη,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

---

<sup>18</sup> ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 21.

<sup>19</sup> Απόφαση 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2011, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, όσον αφορά την κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και την κυκλοφορία των προσώπων (ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 19).

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι**  
**ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 1**

*Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής*

1. *Ο παρών κανονισμός θεσπίζει διαδικασία επιστροφής στα σύνορα. Εφαρμόζεται σε υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα που προβλέπεται στα άρθρα 43 έως 54 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup> («διαδικασία ασύλου στα σύνορα»). Καθορίζει επίσης προσωρινούς ειδικούς κανόνες σχετικά με την διαδικασία επιστροφής στα σύνορα σε καταστάσεις κρίσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>++</sup>.*  
*Ο παρών κανονισμός τροποποιεί επίσης τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1148, με σκοπό να καταστεί δυνατή η χρηματοδότηση της στήριξης βάσει του εν λόγω κανονισμού για δράσεις αλληλεγγύης στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+++</sup>.*
2. *Τα προσωρινά μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει του κεφαλαίου ΙΙΙ του παρόντος κανονισμού πληρούν τις απαιτήσεις αναγκαιότητας και αναλογικότητας, είναι κατάλληλα για την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων τους και τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων των αιτούντων και συνάδουν με τις υποχρεώσεις των κρατών μελών δυνάμει του Χάρτη και του διεθνούς δικαίου.*
3. *Τα μέτρα του κεφαλαίου ΙΙΙ του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται μόνο στον απολύτως αναγκαίο βαθμό για τις απαιτήσεις της κατάστασης, προσωρινά και με περιορισμένο τρόπο και μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις. Κατόπιν αιτήματος, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τα μέτρα που καθορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ μόνο στον βαθμό που προβλέπεται στην απόφαση η οποία αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>++</sup>.*

---

<sup>+</sup> ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 16/24 [2016/0224(COD)].

<sup>++</sup> ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 19/24 [2020/0277(COD)].

<sup>+++</sup> ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

## *Άρθρο 2*

### *Παραπομπές στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup>*

*Για τα κράτη μέλη που δεν δεσμεύονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup>, οι παραπομπές του παρόντος κανονισμού σε διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup> νοούνται ως παραπομπές σε ισοδύναμες διατάξεις που ενδέχεται να έχουν εισαγάγει στο εθνικό τους δίκαιο.*

## *Άρθρο 3*

### *Ορισμοί*

*Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:*

- α) «αίτηση διεθνούς προστασίας» ή «αίτηση»: η αίτηση διεθνούς προστασίας ή η αίτηση όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 12) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup>.*
- β) «αιτών»: ο αιτών όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 13) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup>.*

---

<sup>+</sup> *ΕΕ: Να συμπληρωθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].*

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ**  
**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ**

**Άρθρο 4**

**διαδικασία επιστροφής στα σύνορα**

1. *Οι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς των οποίων η αίτηση έχει απορριφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα δεν επιτρέπεται να εισέρχονται στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους.*
2. *Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 να διαμένουν για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις 12 εβδομάδες σε τοποθεσίες στα εξωτερικά σύνορα ή πλησίον αυτών ή στις ζώνες διέλευσης. Όταν ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να στεγάσει τα πρόσωπα αυτά στις εν λόγω τοποθεσίες, μπορεί να καταφύγει στη χρήση άλλων τοποθεσιών εντός του εδάφους του. Η περίοδος των 12 εβδομάδων ξεκινά από την ημερομηνία κατά την οποία ο αιτών, ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής δεν έχει πλέον δικαίωμα παραμονής και δεν επιτρέπεται να παραμείνει. Η απαίτηση διαμονής σε συγκεκριμένη τοποθεσία σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο δεν θεωρείται άδεια εισόδου ή διαμονής στο έδαφος κράτους μέλους. Οι συνθήκες στις εν λόγω τοποθεσίες πληρούν πρότυπα ισοδύναμα με εκείνα των υλικών συνθηκών υποδοχής και υγειονομικής περίθαλψης σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 20 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>20+</sup>, όπως ισχύουν για τα πρόσωπα που εξακολουθούν να θεωρούνται αιτούντες.*
3. *Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται το άρθρο 3, το άρθρο 4 παράγραφος 1, το άρθρο 5, το άρθρο 6 παράγραφοι 1 έως 5, το άρθρο 7 παράγραφοι 2 και 3, τα άρθρα 8 έως 11, το άρθρο 12, το άρθρο 14 παράγραφος 1, το άρθρο 15 παράγραφοι 2 έως 4 και τα άρθρα 16 έως 18 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ.*

---

<sup>20</sup> Οδηγία (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιτύπωση) (ΕΕ L, ..., ELI: ...).

<sup>+</sup> ΕΕ: Να εισαχθεί στο κείμενο ο αριθμός της οδηγίας που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)] και να εισαχθούν στην υποσημείωση ο αριθμός, η ημερομηνία και τα στοιχεία δημοσίευσης του εν λόγω κανονισμού στην ΕΕ.

4. *Όταν απόφαση επιστροφής δεν μπορεί να εκτελεστεί εντός της μέγιστης προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 2, τα κράτη μέλη συνεχίζουν τις διαδικασίες επιστροφής σύμφωνα με την οδηγία 2008/115/ΕΚ.*

5. *Με την επιφύλαξη της δυνατότητάς τους για οικειοθελή επιστροφή ανά πάσα στιγμή, στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 χορηγείται προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης, εκτός εάν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής ή εάν η αίτησή τους στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα έχει απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμη ή εάν το εν λόγω πρόσωπο συνιστά κίνδυνο για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια των κρατών μελών. Η εν λόγω προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης χορηγείται μόνο κατόπιν αιτήματος και δεν υπερβαίνει τις 15 ημέρες ούτε δίνει το δικαίωμα εισόδου στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, τα εν λόγω πρόσωπα παραδίδουν στις αρμόδιες αρχές κάθε έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο που έχουν στην κατοχή τους για όσο διάστημα είναι αναγκαίο για να αποτραπεί τυχόν διαφυγή τους.*
6. *Τα κράτη μέλη που, μετά την απόρριψη αίτησης στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, εκδίδουν άρνηση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>21</sup> και έχουν αποφασίσει να μην εφαρμόζουν την οδηγία 2008/115/ΕΚ στις περιπτώσεις αυτές σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο α) της εν λόγω οδηγίας, διασφαλίζουν ότι η μεταχείριση και το επίπεδο προστασίας των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών που υπόκεινται σε άρνηση εισόδου συμμορφώνονται με το άρθρο 4 παράγραφος 4 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ και ισοδυναμούν με τη μεταχείριση και το επίπεδο προστασίας που ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και στο άρθρο 5 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού.*

## *Άρθρο 5*

### *Κράτηση*

1. *Η κράτηση μπορεί να επιβληθεί μόνο ως έσχατη λύση εάν αποδεικνύεται αναγκαία βάσει ατομικής εκτίμησης κάθε υπόθεσης και εάν δεν μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά άλλα λιγότερο περιοριστικά μέτρα.*

---

<sup>21</sup> *Κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ L 77 της 23.3.2016, σ. 1).*

2. *Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, τα οποία τέθηκαν υπό κράτηση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα και τα οποία δεν έχουν πλέον δικαίωμα παραμονής και δεν επιτρέπεται να παραμείνουν, μπορεί να συνεχίσουν να τελούν υπό κράτηση με σκοπό την παρεμπόδιση της εισόδου τους στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους, την προετοιμασία της επιστροφής τους ή τη διενέργεια της διαδικασίας απομάκρυνσης.*
3. *Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, τα οποία δεν τέθηκαν υπό κράτηση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, δεν έχουν πλέον δικαίωμα παραμονής και δεν επιτρέπεται να παραμείνουν, μπορεί να τεθούν υπό κράτηση εάν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής κατά την έννοια της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, εάν αποφεύγουν ή παρεμποδίζουν την προετοιμασία της επιστροφής ή της διαδικασίας απομάκρυνσης ή συνιστούν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια.*
4. *Η κράτηση διατηρείται για όσο το δυνατόν συντομότερο διάστημα, και μόνο εφόσον υπάρχει εύλογη προοπτική απομάκρυνσης και οι σχετικές διαδικασίες βρίσκονται σε εξέλιξη και εκτελούνται με τη δέουσα επιμέλεια. Η περίοδος κράτησης δεν υπερβαίνει την περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού και, όταν αποφασίζεται διαδοχική κράτηση αμέσως ύστερα από περίοδο κράτησης όπως προβλέπεται στο παρόν άρθρο, η εν λόγω περίοδος κράτησης περιλαμβάνεται στον υπολογισμό των μέγιστων περιόδων κράτησης που ορίζονται στο άρθρο 15 παράγραφοι 5 και 6 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ.*
5. *Έως ... [έξι μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>22</sup> καταρτίζει, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού, κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με διάφορες πρακτικές εναλλακτικές της*

---

<sup>22</sup> Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 439/2010 (ΕΕ L 468 της 30.12.2021, σ. 1).



*κράτησης, οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα.*

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

#### ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΡΙΣΗΣ

##### Άρθρο 6

*Μέτρα που εφαρμόζονται στην διαδικασία επιστροφής στα σύνορα σε κατάσταση κρίσης*

1. Σε κατάσταση κρίσης όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup> και σε σχέση με παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφοι 3, 4 και 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup>, οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα παραμονής και δεν επιτρέπεται να παραμείνουν, τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν ως εξής:
  - α) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη δύνανται να παρατείνουν για πρόσθετη περίοδο έξι εβδομάδων κατ' ανώτατο όριο τη μέγιστη διάρκεια παραμονής στις τοποθεσίες που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο για υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς·
  - β) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 5 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, η περίοδος κράτησης δεν υπερβαίνει την περίοδο που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου και περιλαμβάνεται στον υπολογισμό των μέγιστων περιόδων κράτησης που ορίζονται στο άρθρο 15 παράγραφοι 5 και 6 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ.
2. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται επίσης σε αιτούντες, υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς που υπόκεινται στην διαδικασία ασύλου στα σύνορα, των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε πριν από την έκδοση της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup> και οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα παραμονής και δεν επιτρέπεται να παραμείνουν μετά την έκδοση της εν λόγω εκτελεστικής απόφασης.

---

<sup>+</sup> ΕΕ: Να συμπληρωθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 19/24 [2020/0277(COD)].

3. *Οργανώσεις και πρόσωπα που επιτρέπεται βάσει του εθνικού δικαίου να παρέχουν συμβουλές και καθοδήγηση έχουν πραγματική πρόσβαση στους αιτούντες που βρίσκονται σε εγκαταστάσεις κράτησης ή σε σημεία διέλευσης των συνόρων. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιβάλλουν περιορισμούς σε τέτοιες δράσεις όταν, δυνάμει του εθνικού δικαίου, αυτοί είναι αντικειμενικά απαραίτητοι για την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη διοικητική διαχείριση εγκατάστασης κράτησης, υπό τον όρο ότι η εν λόγω πρόσβαση δεν περιορίζεται ως εκ τούτου υπερβολικά ούτε καθίσταται αδύνατη.*

### *Άρθρο 7*

#### *Διαδικαστικοί κανόνες*

*Όταν κράτος μέλος θεωρεί ότι βρίσκεται σε κατάσταση κρίσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup>, μπορεί να υποβάλλει αίτημα εφαρμογής των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 6 του παρόντος κανονισμού. Όταν κράτος μέλος υποβάλλει τέτοιο αίτημα, εφαρμόζονται τα άρθρα 2 έως 6 και το άρθρο 17 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup>, κατά περίπτωση. Όταν έχει ήδη κινηθεί διαδικασία για τη χορήγηση παρέκκλισης σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/...<sup>+</sup>, τα κράτη μέλη δύνανται να υποβάλουν αίτημα εφαρμογής των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 6 του παρόντος κανονισμού στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας.*

### *Άρθρο 8*

#### *Ειδικές διατάξεις και εγγυήσεις*

*Το κράτος μέλος που εφαρμόζει την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 6 ενημερώνει δεόντως τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους ανιθαγενείς τους οποίους αφορά η παρέκκλιση, σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως εικάζεται ότι κατανοούν οι υπήκοοι τρίτης χώρας ή οι ανιθαγενείς, για τα μέτρα που εφαρμόζονται και τη διάρκειά τους.*

---

<sup>+</sup> *ΕΕ: Να συμπληρωθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 19/24 [2020/0277(COD)].*

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV**  
**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2021/1148**

**Άρθρο 9**

**Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148**

*Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1148 τροποποιείται ως εξής:*

*1) Στο άρθρο 2, προστίθεται το ακόλουθο σημείο:*

*«11) «δράση αλληλεγγύης»: δράση της οποίας το πεδίο εφαρμογής καθορίζεται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Συμβουλίου<sup>\*,+</sup>, η οποία χρηματοδοτείται μέσω χρηματοδοτικών συνεισφορών που παρέχονται από τα κράτη μέλη, όπως αναφέρεται στο άρθρο 64 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού.*

---

*\* Κανονισμός (ΕΕ) 2024/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1147 και (ΕΕ) 2021/1060 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 (ΕΕ L, ..., ELI:...).».*

*2) Στο άρθρο 10, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:*

*«3. Στήριξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού μπορεί επίσης να χρηματοδοτείται, για τους σκοπούς δράσεων αλληλεγγύης, από συνεισφορές των κρατών μελών και άλλων δημόσιων ή ιδιωτικών χορηγών οι οποίες παρέχονται ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού.».*

*3) Στο άρθρο 12, παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:*

*«7α. Η συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης μπορεί να αυξηθεί στο 100 % της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης για δράσεις αλληλεγγύης.».*

*4) Στο άρθρο 29 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο, παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο:*

---

<sup>+</sup> ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)] και να συμπληρωθούν ο αριθμός, η ημερομηνία και τα στοιχεία ΕΕ του εν λόγω κανονισμού στην υποσημείωση.

*«αα) την υλοποίηση δράσεων αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης των χρηματοδοτικών συνεισφορών ανά δράσεις και περιγραφής των κύριων αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν ως αποτέλεσμα της χρηματοδότησης».*

- 5) Στο παράρτημα II σημείο 1, προστίθεται το ακόλουθο σημείο:
- «η) στήριξη δράσεων αλληλεγγύης, σύμφωνα με το πεδίο εφαρμογής της στήριξης που ορίζεται στο παράρτημα III σημείο 1.».
- 6) Το παράρτημα VI τροποποιείται ως εξής:
- α) στον πίνακα 1 σημείο I προστίθεται ο ακόλουθος κωδικός :
- «030 Δράσεις αλληλεγγύης»·
- β) ο πίνακας 3 τροποποιείται ως ακολούθως:
- i) οι κωδικοί 005 και 006 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
- «005 Ειδικό καθεστώς διέλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 17  
006 Δράσεις που καλύπτονται από το άρθρο 85 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1240»·
- ii) προστίθενται οι ακόλουθοι κωδικοί:
- «007 Δράσεις που καλύπτονται από το άρθρο 85 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1240  
008 Βοήθεια έκτακτης ανάγκης  
009 Δράσεις αλληλεγγύης».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ V**  
**ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 10**

**Προσβολή από πλευράς των δημοσίων αρχών**

*Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη δυνατότητα των δημοσίων αρχών να προσβάλλουν διοικητικές ή δικαστικές αποφάσεις, όπως προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο.*

**Άρθρο 11**

**Υπολογισμός προθεσμιών**

*Οι προθεσμίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό υπολογίζονται ως εξής:*

- α) αν μια προθεσμία προσδιορίζεται σε ημέρες, εβδομάδες ή μήνες, πρέπει να υπολογίζεται από τη στιγμή κατά την οποία επέρχεται ένα γεγονός ή διενεργείται μια πράξη· η ημέρα κατά την οποία επέρχεται το γεγονός ή διενεργείται η πράξη δεν υπολογίζεται στην εν λόγω προθεσμία·*
- β) προθεσμία που προσδιορίζεται σε εβδομάδες ή μήνες λήγει με την παρέλευση της ημέρας της τελευταίας εβδομάδας ή του τελευταίου μήνα, η οποία είναι η ίδια ημέρα της εβδομάδας ή η ίδια ημερομηνία του μήνα, αντίστοιχα, με την ημέρα κατά την οποία επήλθε το γεγονός ή διενεργήθηκε η πράξη που αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας· όταν, σε προθεσμία προσδιοριζόμενη σε μήνες, η ημερομηνία κατά την οποία θα πρέπει να λήξει η προθεσμία δεν υπάρχει στον τελευταίο μήνα της προθεσμίας, η προθεσμία λήγει τα μεσάνυχτα της τελευταίας ημέρας του τελευταίου αυτού μήνα·*
- γ) στις προθεσμίες συνυπολογίζονται τα Σάββατα, οι Κυριακές και οι επίσημες αργίες στο οικείο κράτος μέλος· όταν η προθεσμία λήγει Σάββατο, Κυριακή ή επίσημη αργία, η επόμενη εργάσιμη ημέρα λογίζεται ως η τελευταία ημέρα της προθεσμίας.*

## Άρθρο 12

### Μεταβατικά μέτρα

Έως ... [τρεις μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και τα αρμόδια θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, υποβάλλει στο Συμβούλιο κοινό σχέδιο εκτέλεσης για να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη είναι επαρκώς προετοιμασμένα για την εκτέλεση του κεφαλαίου II του παρόντος κανονισμού έως ... [την πρώτη ημέρα του εικοστού πέμπτου μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού], προβαίνοντας σε εκτίμηση σχετικά με τα τυχόν κενά που εντοπίζονται και τα απαιτούμενα επιχειρησιακά βήματα, και ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Με βάση αυτό το κοινό σχέδιο εφαρμογής, έως ... [έξι μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], κάθε κράτος μέλος, με την υποστήριξη της Επιτροπής και των αρμόδιων θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, καταρτίζει εθνικό σχέδιο εφαρμογής στο οποίο καθορίζονται οι δράσεις και το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους. Κάθε κράτος μέλος ολοκληρώνει την υλοποίηση του σχεδίου του έως ... [την πρώτη ημέρα του εικοστού πέμπτου μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού].

Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τη στήριξη των σχετικών θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, και τα ταμεία της Ένωσης μπορούν να παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις νομικές πράξεις που διέπουν τους εν λόγω φορείς, υπηρεσίες και οργανισμούς και τα εν λόγω ταμεία.

Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την υλοποίηση των εθνικών σχεδίων εκτέλεσης.

## Άρθρο 13

### Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Έως ... [δύο έτη από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού] και ανά πέντε έτη έκτοτε, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού στα κράτη μέλη και, όπου τυχόν απαιτείται, προτείνει τροποποιήσεις.



*Τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, διαβιβάζουν τις αναγκαίες πληροφορίες για την κατάρτιση της έκθεσής της, το αργότερο ... [εννέα μήνες πριν από την ημερομηνία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο].*

#### **Άρθρο 14**

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Ο παρών κανονισμός τίθεται σε εφαρμογή από τις ... [*δύο έτη* από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος].

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

...

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο*  
*Η Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο*  
*Ο Πρόεδρος*

26.3.2024

## ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Κύριο Juan Fernando López Aguilar  
Πρόεδρο  
Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων  
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Θέμα: Γνωμοδότηση σχετικά με τη νομική βάση της πρότασης κανονισμού για τη θέσπιση περί επιστροφής διαδικασίας στα σύνορα και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148 (COM(2016)0467 – C9-0039/2024 – 2016/0224B(COD))

Κύριε Πρόεδρε,

Με επιστολή της 15ης Φεβρουαρίου 2024<sup>1</sup> ο πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE) ζήτησε από την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων (JURI), σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 2 του Κανονισμού, να γνωμοδοτήσει σχετικά με την καταλληλότητα, μεταξύ άλλων, της νομικής βάσης της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση περί επιστροφής διαδικασίας στα σύνορα, και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148 (εφεξής «ο προτεινόμενος κανονισμός»).

Η επιτροπή JURI θα εξετάσει το ζήτημα που μνημονεύεται ανωτέρω κατά την έκτακτη συνεδρίασή της στις 11 Μαρτίου 2024.

### **I – Ιστορικό**

Τον Δεκέμβριο του 2023 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις που περιλαμβάνονται στο νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο<sup>2</sup> το οποίο υποβλήθηκε από την Επιτροπή τον Σεπτέμβριο του 2020. Μέρος του νέου συμφώνου αποτελούσαν επίσης μια τροποποιημένη πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ<sup>3</sup> (στο εξής «κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου») και μια πρόταση κανονισμού για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανώτερης βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου<sup>4</sup> (στο εξής «κανονισμός για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης»).

<sup>1</sup> D(2024)5159.

<sup>2</sup> Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με ένα νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο (COM(2020) 609 της 23.9.2020).

<sup>3</sup> COM(2016) 467 της 13.7.2016 και τροποποιημένο COM(2020) 611 της 23.9.2020 (2016/0224A(COD)).

<sup>4</sup> COM(2020) 613 of 23.9.2020 (2020/0277(COD)).

Σε συνέχεια της προσωρινής συμφωνίας, ζητήθηκε από τις νομικές υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου να αξιολογήσουν την έκβαση των διοργανικών διαπραγματεύσεων και να υποβάλλουν τεχνικές συστάσεις με στόχο τη διασφάλιση της τήρησης της λειτουργικότητας και της συνοχής του κεκτημένου του Σένγκεν.

Οι νομικές υπηρεσίες, αφού διενήργησαν την αξιολόγηση, συνέστησαν οι διατάξεις που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για το Σένγκεν να συμπεριληφθούν σε αυτοτελή πράξη. Αυτό που προέκυψε ήταν ο προτεινόμενος κανονισμός, ο οποίος ουσιαστικά περιλαμβάνει τις διατάξεις σχετικά με την περί επιστροφής διαδικασία στα σύνορα, επί των οποίων υπήρξε διαπραγματεύση και προσωρινή συμφωνία στο πλαίσιο του κανονισμού για τη διαδικασία ασύλου, μαζί με παρεκκλίσεις από τον κανονισμό για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και με τροποποιήσεις του Μέσου Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1148<sup>5</sup>. Κατά τη συνεδρίαση της ομάδας επαφής για το άσυλο με τις πέντε εκ περιτροπής Προεδρίες του Συμβουλίου<sup>6</sup>, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν προσωρινά τη σύσταση αυτή και τον επακόλουθο προτεινόμενο κανονισμό με τη μορφή του σχεδίου αυτοτελούς πράξης. Στη συνέχεια, η επιτροπή LIBE ζήτησε από την επιτροπή JURI να γνωμοδοτήσει σχετικά με την καταλληλότητα της χρήσης του άρθρου 77 παράγραφος 2 και του άρθρου 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ως νομικής βάσης του προτεινόμενου κανονισμού.

## **II – Τα συναφή άρθρα της Συνθήκης**

Το κεφάλαιο 2 («Πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση») του τίτλου V του τρίτου μέρους της ΣΛΕΕ ορίζει, μεταξύ άλλων (η επισήμανση του συντάκτη):

*Άρθρο 77  
(πρώην άρθρο 62 της ΣΕΚ)*

1. *Η Ένωση αναπτύσσει πολιτική με στόχο:*

- a) να εξασφαλίζεται η απουσία οποιουδήποτε ελέγχου προσώπων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων,*
- β) να εξασφαλίζεται ο έλεγχος των προσώπων και η αποτελεσματική εποπτεία της διέλευσης των εξωτερικών συνόρων,*
- γ) να δημιουργηθεί προοδευτικά ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων.*

<sup>5</sup> Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη θέσπιση, ως μέρους του Ταμείου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων, του Μέσου Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων (ΕΕ L 251 της 15.7.2021, σ. 48).

<sup>6</sup> Μορφή που καθορίστηκε στο πλαίσιο του κοινού χάρτη πορείας του ΕΚ και του Συμβουλίου για τις διαπραγματεύσεις σχετικά με το ΚΕΣΑ και το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, που υπεγράφη τον Σεπτέμβριο του 2022.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα που αφορούν:

- α) την κοινή πολιτική θεωρήσεων και άλλων τίτλων διαμονής βραχείας διάρκειας,
- β) τους ελέγχους στους οποίους υποβάλλονται τα πρόσωπα που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα,
- γ) τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα για σύντομο χρονικό διάστημα στην Ένωση,
- δ) οποιοδήποτε μέτρο που είναι αναγκαίο για την προοδευτική δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων,
- ε) την απουσία ελέγχου προσώπων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων.

(...)

#### Άρθρο 79

(πρώην άρθρο 63, σημεία 3 και 4, της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση αναπτύσσει κοινή μεταναστευτική πολιτική, η οποία έχει ως στόχο να εξασφαλίζει, σε όλα τα στάδια, την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, τη δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στα κράτη μέλη καθώς και την πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων και την ενισχυμένη καταπολέμησή τους.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα σχετικά με τους ακόλουθους τομείς:

- α) προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής, καθώς και κανόνες για τη χορήγηση από τα κράτη μέλη θεωρήσεων και αδειών διαμονής μακράς διάρκειας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που αποσκοπούν στην επανένωση οικογενειών,
- β) καθορισμός των δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των όρων που διέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στα άλλα κράτη μέλη,
- γ) λαθρομετανάστευση και παράνομη διαμονή, συμπεριλαμβανομένης της απομάκρυνσης και του επαναπατρισμού των παρανόμως διαμενόντων,
- δ) καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών.

(...)

### III – Η νομολογία του ΔΕΕ όσον αφορά την επιλογή της νομικής βάσης

Το Δικαστήριο ανέκαθεν θεωρούσε ότι το ερώτημα της κατάλληλης νομικής βάσης, ενέχει σπουδαιότητα συνταγματικού χαρακτήρα, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με την αρχή της δοτής αρμοδιότητας (άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση) και καθορίζοντας τη φύση και την έκταση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης<sup>7</sup>.

Κατά πάγια νομολογία, η νομική βάση μιας ενωσιακής πράξης δεν εξαρτάται από την πεποίθηση ενός θεσμικού οργάνου ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, αλλά πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία που να επιδέχονται δικαστικό έλεγχο, συμπεριλαμβανομένου ειδικότερα του σκοπού και του περιεχομένου της πράξης<sup>8</sup>.

Αν από την εξέταση μιας πράξης αποδεικνύεται ότι αυτή επιδιώκει διττό σκοπό ή ότι απαρτίζεται από δύο συστατικά μέρη, ο ένας δε εκ των σκοπών αυτών μπορεί να χαρακτηριστεί ως κύριος ή πρωτεύων, ενώ ο δεύτερος απλώς ως παρεπόμενος, ή το ένα εκ των μερών αυτών μπορεί να χαρακτηριστεί ως κύριο ή πρωτεύον, ενώ το δεύτερο απλώς ως παρεπόμενο, η πράξη αυτή πρέπει να στηρίζεται σε μία ενιαία νομική βάση, ήτοι σε εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή το κύριο ή πρωτεύον συστατικό μέρος<sup>9</sup>. Μόνο κατ' εξαίρεση, αν διαπιστώνεται ότι η πράξη επιδιώκει συγχρόνως πολλούς στόχους που συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους, χωρίς ο ένας να είναι δευτερεύων και έμμεσος σε σχέση με τον άλλον, η πράξη αυτή μπορεί να στηρίζεται στις αντίστοιχες διαφορετικές νομικές βάσεις<sup>10</sup>. Αυτό είναι πάντως εφικτό μόνον αν οι διαδικασίες που θεσπίζονται για τις αντίστοιχες νομικές βάσεις συνάδουν με τα δικαιώματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και δεν τα θίγουν<sup>11</sup>.

#### **IV – Στόχος και περιεχόμενο του προτεινόμενου κανονισμού**

Οι επεξηγήσεις σχετικά με τον στόχο του προτεινόμενου κανονισμού περιλαμβάνονται στην αιτιολογική έκθεση της τροποποιημένης πρότασης κανονισμού για τη διαδικασία ασύλου που υπέβαλε η Επιτροπή το 2020 στο πλαίσιο του νέου συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο. Η Επιτροπή δήλωσε στην αιτιολογική έκθεση ότι δεν θεώρησε «*αναγκαία την πραγματοποίηση εκτεταμένων τροποποιήσεων στην πρόταση του 2016, επί της οποίας οι συννομοθέτες έχουν ήδη σημειώσει σημαντική πρόοδο*» αλλά ότι πραγματοποίησε «*στοχευμένες τροποποιήσεις στην πρόταση του 2016 ώστε να αντιμετωπιστούν [...] οι ειδικές προκλήσεις, οι οποίες θα προωθήσουν τους στόχους και θα θεσπίσουν μέτρα, σε συνδυασμό με την πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής, για την απρόσκοπτη διασύνδεση όλων των σταδίων της διαδικασίας μετανάστευσης, από την άφιξη και τη διεκπεραίωση αιτήσεων ασύλου έως, κατά περίπτωση, την επιστροφή*» (η επισήμανση του συντάκτη). Κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής, οι μετανάστες θα καταγράφονται και θα υποβάλλονται σε έλεγχο ώστε να εξακριβώνεται η ταυτότητά τους και οι κίνδυνοι για την υγεία και την

<sup>7</sup> Γνωμοδότηση 2/00 («Πρωτόκολλο της Καρθαγένης»), ECLI:EU:C:2001:664, σκέψη 5.

<sup>8</sup> Υπόθεση C-300/89, Επιτροπή κατά Συμβουλίου («Διοξείδιο του τιτανίου»), ECLI:EU:C:1991:244, σκέψη 10.

<sup>9</sup> Υπόθεση C-137/12, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, ECLI:EU:C:2013:675, σκέψη 53 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

<sup>10</sup> Υπόθεση C-300/89, σκέψεις 13 και 17· Υπόθεση C-42/97, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, ECLI:EU:C:1999:81, σκέψη 38· Γνωμοδότηση 2/00, σκέψη 23· Υπόθεση C-94/03, Επιτροπή κατά Συμβουλίου («Σύμβαση του Ρότερνταμ»), ECLI:EU:C:2006:2, και υπόθεση C-178/03, Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, ECLI:EU:C:2006:4, σκέψεις 36 και 43.

<sup>11</sup> Υπόθεση C-300/89, σκέψεις 17-25· υπόθεση C-268/94, Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, ECLI:EU:C:1996:461.

ασφάλεια. Στη συνέχεια, οι μετανάστες θα παραπέμπονται στην «κατάλληλη διαδικασία, είτε πρόκειται για άσυλο, είτε για άρνηση εισόδου ή επιστροφή» (η επισήμανση του συντάκτη). Ακολούθως, θα καθορίζεται κατά πόσον μια αίτηση ασύλου θα πρέπει να αξιολογείται χωρίς να επιτρέπεται η είσοδος του αιτούντος στο έδαφος του κράτους μέλους στο πλαίσιο διαδικασίας ασύλου στα σύνορα ή στο πλαίσιο συνήθους διαδικασίας ασύλου. Όταν θα χρησιμοποιείται διαδικασία ασύλου στα σύνορα και αν έχει καταδειχθεί ότι το άτομο δεν χρίζει προστασίας, θα ακολουθεί περί επιστροφής διαδικασία στα σύνορα.

Ακολουθώντας αυτή την έννοια της διαδικασίας στα σύνορα η Επιτροπή τροποποίησε τον κανονισμό για τη διαδικασία ασύλου προσθέτοντας διατάξεις σχετικά με την επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών μέσω της δημιουργίας διαδικασίας στα σύνορα για τη διεξαγωγή τέτοιων επιστροφών και πρόσθεσε το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ) ΣΛΕΕ ως νομική βάση του κανονισμού για τη διαδικασία ασύλου. Στην πρώτη περίπτωση που αφορά τη νομική βάση, στο σημείο 2 της αιτιολογικής έκθεσης της τροποποίησης του 2020 της πρότασης για τον κανονισμό για τη διαδικασία ασύλου, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι οι νομικές βάσεις για τον κανονισμό για τη διαδικασία ασύλου ήταν «το άρθρο 78 παράγραφος 2 στοιχείο δ) και το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι εν λόγω διατάξεις προβλέπουν τη θέσπιση μέτρων για κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και την ανάκληση του ενιαίου καθεστώτος ασύλου ή επικουρικής προστασίας, καθώς και για την παράνομη μετανάστευση και την παράνομη διαμονή, συμπεριλαμβανομένων της απομάκρυνσης και του επαναπατρισμού των διαμενόντων χωρίς άδεια, αντίστοιχα» και ότι ήταν «αναγκαίο να προστεθεί η δεύτερη νομική βάση ούτως ώστε να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις για τη ρύθμιση της επιστροφής των αιτούντων άσυλο των οποίων η αίτηση έχει απορριφθεί, ιδίως σε σχέση με την από κοινού έκδοση απόφασης επιστροφής έπειτα από αρνητική απόφαση επί αίτησης, την από κοινού προσφυγή κατά των αποφάσεων αυτών και τις απρόσκοπτες διαδικασίες στα σύνορα για το άσυλο και την επιστροφή».

Κατά τη διάρκεια των διοργανικών διαπραγματεύσεων, οι συννομοθέτες συμφώνησαν προσωρινά σχετικά με την περί επιστροφής διαδικασία στα σύνορα στο πλαίσιο του κανονισμού για τη διαδικασία ασύλου, συμπεριλαμβανομένων των άρθρων 41ζ και 41η σχετικά με τη διαδικασία στα σύνορα για την πραγματοποίηση της επιστροφής και της κράτησης αντίστοιχα. Ωστόσο, στα τελικά στάδια, οι συννομοθέτες συμφώνησαν ότι, για λόγους της λεγόμενης μεταβλητής γεωμετρίας του Σένγκεν, ο προτεινόμενος κανονισμός έπρεπε να χωριστεί στα δύο: ενώ το πρώτο κείμενο θα περιελάμβανε όλες τις διατάξεις για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση (δηλαδή τον κανονισμό για τη διαδικασία ασύλου), οι διατάξεις σχετικά με την περί επιστροφής διαδικασία στα σύνορα θα αφαιρούνταν και θα τοποθετούνταν στο δεύτερο κείμενο (προτεινόμενος κανονισμός, αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης).

Το αποτέλεσμα είναι μια αυτοτελής πράξη στόχος της οποίας είναι «ο εξορθολογισμός, η απλούστευση και η εναρμόνιση των διαδικαστικών ρυθμίσεων των κρατών μελών με τη θέσπιση περί επιστροφής διαδικασίας στα σύνορα». Οι αιτιολογικές σκέψεις του προτεινόμενου κανονισμού ορίζουν επίσης ότι «για να εξασφαλιστεί η συνέχεια μεταξύ της διαδικασίας ασύλου και της διαδικασίας επιστροφής, η διαδικασία επιστροφής θα πρέπει επίσης να διεξάγεται στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα». Ο προτεινόμενος κανονισμός αποσαφηνίζει επίσης τη σχέση με την οδηγία για την «τακτική» επιστροφή<sup>12</sup>. Θεσπίζει

<sup>12</sup> Οδηγία 2008/115/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008,

κανόνες για την κράτηση προσώπου το οποίο δεν έχει πλέον δικαίωμα παραμονής και δεν του έχει επιτραπεί να παραμείνει, με σκοπό την παρεμπόδιση της εισόδου στο έδαφος και την πραγματοποίηση της επιστροφής. Η περί επιστροφής διαδικασία στα σύνορα θα πρέπει επίσης να «διευκολύνει, σε κατάσταση κρίσης, την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε στο πλαίσιο κρίσης [...] και οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα παραμονής και δεν επιτρέπεται να παραμείνουν». Αυτό αντικατοπτρίζεται στα άρθρα, ιδίως στα άρθρα 4, 5 και 6 σχετικά με την περί επιστροφής διαδικασία στα σύνορα, την κράτηση και τα μέτρα που εφαρμόζονται στην περί επιστροφής διαδικασία στα σύνορα σε κατάσταση κρίσης, αντίστοιχα.

Τέλος, ο προτεινόμενος κανονισμός τροποποιεί επίσης το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων, το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1148<sup>13</sup> (άρθρο 9), προκειμένου να καταστεί δυνατή η κινητοποίηση του εν λόγω μέσου για την παροχή στήριξης στις προσπάθειες των κρατών μελών για την εφαρμογή του προτεινόμενου κανονισμού.

## **V – Ανάλυση**

Ο προτεινόμενος κανονισμός περιλαμβάνει ουσιαστικά τα άρθρα 41ζ και 41η του κανονισμού για τη διαδικασία ασύλου (άρθρα 4 και 5 του προτεινόμενου κανονισμού) και το άρθρο 14 του κανονισμού για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης (άρθρο 6 του προτεινόμενου κανονισμού), καθώς και τις αντίστοιχες αιτιολογικές σκέψεις. Όλες αυτές είναι διατάξεις που αφορούν την επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίες αποτελούσαν αρχικά μέρος της σύμβασης Σένγκεν (άρθρα 23 και 24) στον τίτλο II κεφάλαιο VI, με τίτλο «*Κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και κυκλοφορία των προσώπων*». Αποτελούν, συνεπώς, αδιαμφισβήτητα μέρος του κεκτημένου του Σένγκεν, αλλά δεν έχουν περιληφθεί σε πράξη σχετική με το Σένγκεν.

Είναι σημαντικό να διαφυλαχθεί η λειτουργικότητα και η συνοχή του κεκτημένου του Σένγκεν<sup>14</sup>, καθώς και η πλήρης συμμόρφωσή του, αφενός, με τα σχετικά πρωτόκολλα ΔΕΥ<sup>15</sup> και, αφετέρου, με τις συμφωνίες σύνδεσης Σένγκεν που έχει συνάψει η Ένωση με τη Νορβηγία, την Ισλανδία, την Ελβετία και το Λιχτενστάιν. Επιπλέον, όλες οι επιστροφές υπηκόων τρίτων χωρών από τον χώρο Σένγκεν πρέπει να θεωρούνται ως ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, δεδομένου ότι όλοι οι υπήκοοι τρίτων χωρών που εισέρχονται στον χώρο Σένγκεν υπόκεινται στις ενιαίες προϋποθέσεις εισόδου του κώδικα συνόρων του Σένγκεν.

---

σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98).

<sup>13</sup> Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη θέσπιση, ως μέρους του Ταμείου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων, του Μέσου Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων (ΕΕ L 251 της 15.7.2021, σ. 48).

<sup>14</sup> Βλ. μεταξύ άλλων απόφαση της 26.10.2010, στην υπόθεση C-482/08, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου (VIS), ECLI:EU:C:2010:631, σκέψη 48, στην οποία το Δικαστήριο αναφέρεται στην «*αναγκαία συνοχή του κεκτημένου [του Σένγκεν] και την ανάγκη διατηρήσεώς της κατά την πιθανή εξέλιξη του κεκτημένου αυτού*»· επίσης σκέψεις 49 και 58 της αποφάσεως αυτής.

<sup>15</sup> Πρωτόκολλα (αριθ. 19) σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (αριθ. 21) σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και (αριθ. 22) σχετικά με τη θέση της Δανίας.

Συνεπώς, η περί επιστροφής διαδικασία στα σύνορα, μεταξύ άλλων σε κατάσταση κρίσης, θα πρέπει επίσης να θεωρείται μέρος του κεκτημένου του Σένγκεν που αφορά την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω διατάξεις φαίνονται να έχουν πλέον σωστά περιληφθεί, με τις αντίστοιχες αιτιολογικές σκέψεις τους, σε αυτοτελή πράξη σχετική με το Σένγκεν, ορθώς βάσει του άρθρου 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ) ΣΛΕΕ.

Επιπλέον, οι τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148 εισήχθησαν επίσης στον προτεινόμενο κανονισμό προκειμένου να τροποποιηθεί το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων, ώστε να κινητοποιείται για την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να διασφαλίσουν ισχυρή και αποτελεσματική ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων. Το άρθρο 77 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ χρησιμεύει ως νομική βάση για μέτρα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τις θεωρήσεις, τους συνοριακούς ελέγχους, το ενωσιακό ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των συνόρων και την απουσία ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Ως εκ τούτου, η διάταξη αυτή φαίνεται να χρησιμοποιείται ορθά επιπλέον του άρθρου 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ) ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι οι επιδιωκόμενοι στόχοι είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι και ο ένας δεν είναι απλώς δευτερεύων και έμμεσος σε σχέση με τον άλλο. Η χρήση της διπλής νομικής βάσης θα ήταν, συνεπώς, σύμφωνη με τα κριτήρια που αναφέρονται στο σημείο III του παρόντος σημειώματος.

## **VI – Συμπέρασμα και σύσταση**

Κατά τη συνεδρίασή της στις 11 Μαρτίου 2024, η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων αποφάσισε συνεπώς, με 17 ψήφους υπέρ, καμία κατά και μία αποχή<sup>16</sup>, να συστήσει στην Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων ότι το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και το άρθρο 77 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ φαίνονται να αποτελούν την κατάλληλη νομική βάση για τον προτεινόμενο κανονισμό.

Με εκτίμηση,

Adrián Vázquez Lázara

---

<sup>16</sup> Ήταν παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία οι βουλευτές Adrián Vázquez Lázara (πρόεδρος), Marion Walsmann (αντιπρόεδρος), Lara Wolters (αντιπρόεδρος), Alessandra Basso, Ilana Cicurel, Ibán García Del Blanco, Pascal Durand, Daniel Freund (αναπληρωτής του Sergey Lagodinsky, σύμφωνα με το άρθρο 209 παράγραφος 7), Heidi Hautala, Pierre Karleskind, Gilles Lebreton, Maria-Manuel Leitão-Marques, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, René Repasi, Franco Roberti, Michaela Šojdroná (αναπληρώτρια του Jiří Pospíšil, σύμφωνα με το άρθρο 209 παράγραφος 7), Axel Voss, Javier Zarzalejos.



**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ Ή ΠΡΟΣΩΠΩΝ  
ΠΟΥ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ ΤΗΣ  
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ**

Η συντάκτρια της γνωμοδότησης δηλώνει, υπό την αποκλειστική της ευθύνη, ότι δεν έλαβε εισηγήσεις από οντότητα ή πρόσωπο που πρέπει να επισημανθεί στο παρόν παράρτημα δυνάμει του άρθρου 8 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού.

## ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

<b>Τίτλος</b>	Θέσπιση διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα και τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148
<b>Έγγραφο αναφοράς</b>	COM(2016)0467 – C9-0039/2024 – 2016/0224B(COD)
<b>Ημερομηνία υποβολής στο ΕΚ</b>	13.7.2016
<b>Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας</b> Ημερομηνία αναγγελίας στην Ολομέλεια	LIBE 29.2.2024
<b>Εισηγήτρια:</b> Ημερομηνία ορισμού	Fabienne Keller 9.11.2020
<b>Αμφισβήτηση της νομικής βάσης</b> Ημερομηνία γνωμοδότησης JURI	JURI 11.3.2024
<b>Ημερομηνία έγκρισης</b>	14.2.2024
<b>Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας</b>	+: 40 –: 23 0: 4
<b>Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Abir Al-Sahlani, Κωνσταντίνος Αρβανίτης, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Vasile Blaga, Ioan-Rareș Bogdan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Saskia Brimont, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Patricia Chagnon, Lena Düpont, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Emil Radev, Karlo Ressler, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skytvedal, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Ελισσάβερ Βότσεμπεργκ-Βρυωνίδη, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
<b>Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Patricia Caro Maya, Romeo Franz, Balázs Hidvéghi, Leopoldo López Gil, Jaak Madison, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Philippe Olivier, Róza Thun und Hohenstein, Dragoș Tudorache, Charlie Weimers, Juan Ignacio Zoido Álvarez
<b>Αναπληρωτές (άρθρο 207 παράγραφος 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία</b>	Mathilde Androuët, Laura Ballarín Cereza, Chiara Gemma, Svenja Hahn, Antonio López-Istúriz White, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Nacho Sánchez Amor, Michal Wiezik
<b>Ημερομηνία κατάθεσης</b>	4.4.2024